

JAAERVERSLAG 2010

Inhoudstafel

Voorwoord gedeputeerde Patrick Van Gheluwe	3
Headlines 2010	4
Regio Kust	10
Regio Leiestreek	14
Regio Westhoek	17
Regio Brugse Ommeland	20
Colofon	23
Nuttige adressen	24

Geachte lezer,

Als voorzitter van Westtoer stel ik u met grote trots ons jaarverslag 2010 voor. Voor de vierde keer reeds brengen wij dit bevattelijke boekje uit met een kort overzicht van onze belangrijkste activiteiten in het voorbije jaar. Bij deze dank ik ook graag de medewerkers van Westtoer voor hun nooit aflatende inzet voor het toerisme in onze Provincie.

Smaakmakend in 2010 was de regio-overstijgende West-Vlaanderen-campagne onder de aanstekelijke slogan 'Genieten. Het zit in ons' met schitterende beelden over onze vier regio's de Kust, de Westhoek, het Brugse Ommeland en de Leiestreek. Deze campagne kwam tot stand dankzij een unieke samenwerking tussen de communicatiedienst van de Provincie en Westtoer en stelde ons in staat om voor het eerst op de nationale televisiezenders (Eén, Canvas) in prime time aanwezig te zijn.

Naast het promoten van West-Vlaanderen, wil Westtoer volop onze Provincie verder toeristisch blijven ontwikkelen. Westtoer stond in 2010 dan ook aan de basis van een nieuw provinciaal subsidiereglement op de toeristische impulsen. Doelstelling hierbij is om de West-Vlaamse toeristische regio's verder te laten uitgroeien tot topbestemmingen in West-Europa.

Naast provinciale middelen zetten de Vlaamse Regering en de Vlaamse Minister voor Toerisme Geert Bourgeois eveneens extra middelen in voor de toeristische ontwikkeling van West-Vlaanderen. In het kader van het Impulsprogramma voor de Vlaamse Kust keurde de Minister subsidies goed voor een totaalbedrag van 2 miljoen euro. Dankzij het impulsfonds 100 jaar Grote Oorlog werd in een eenmalige ronde niet minder dan 15 miljoen euro toegekend aan projecten gespreid over geheel Vlaanderen maar met een duidelijke concentratie in de Westhoek. Westtoer was telkens nauw betrokken bij de technische begeleiding van de projecten.

Inzake Europese projecten gooide Westtoer in 2010 opnieuw hoge ogen. Een greep uit het projectenaanbod: Grenzeloos Wandelen, Recreatie en Ecotoerisme in de Zwinstreek, MIRRA, de Grote Oorlog herdacht, Westhoek zonder grenzen, CAST en Sustrip, de Leie van bron tot monding. Meer over deze en andere projecten vindt u in dit prachtige jaaroverzicht.

Twee nieuwe wandelnetwerken in Bulskampveld en het 'Land van Mortagne' alsook de Vrijgeweedwandelroute en de Polderroute versterkten het recreatieve wandelaanbod. De fietser kwam aan zijn trekken met 2 nieuwe thematochten: de Flandriens en Fietsen tussen zoet en zout Water.

Binnen de afdeling kennisontwikkeling lag de focus op de inventarisatie van het logiesaanbod, onderzoek bij de plattelandstoeristen en de publicatie van de regionale trendrapporten.

Westtoer blijft ervan overtuigd dat het provinciale niveau het beste en het enige democratisch gelegitimeerde niveau is en blijft om de bovenlokale belangen van de publieke en private toeristische actoren aan de basis te behartigen.

Als voorzitter hou ik eraan om namens de Raad van Bestuur en de directie alle partners van Westtoer op het Vlaamse niveau, het provinciale niveau en het lokale niveau te danken voor de fijne samenwerking. Mijn bijzondere dank gaat uit naar de Minister voor Toerisme, het Departement Internationaal Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen, het provinciebestuur van West-Vlaanderen, de West-Vlaamse gemeenten en diensten voor toerisme, de vele actoren uit de private sector. Tenslotte wens ik eenieder veel succes in 2011 in toeristische en andere initiatieven.

Patrick Van Gheluwe,
Gedeputeerde en voorzitter van Westtoer

HEADLINES 2010

1. Herdenking '100 jaar Grote Oorlog'

In 2010 raakten de voorbereidingen voor de eeuwherdenking van de Eerste Wereldoorlog op kruissnelheid. Bedoeling is om West-Vlaanderen en de Westhoek in het bijzonder op de toeristische kaart te plaatsen van het oorlogstoerisme in de periode 2014-2018 en erna. Het programmasecretariaat werd versterkt met een programmamedewerker, die samen met de coördinator de verschillende aspecten van '100 jaar Grote Oorlog' in goede banen moet leiden. Er werd een huisstijl en een logo ontwikkeld om de uniformiteit van alle initiatieven te bewaken. Ondertussen liggen het concept en de trajecten vast voor 6 nieuwe WOI-autoroutes.

Specifieke aandacht ging in 2010 uit naar de voorbereidingen van enkele strategische projecten.

- Op vraag van de vzw IJzerbedevaartcomité werkte Westtoer voor de IJzertoren in Diksmuide een concept- en circulatieplan uit.

- Voor het nieuwe In Flanders Fields Museum in Ieper werd een dossier voorbereid om van de Belfortoren het uitzichtpunt over het frontlandschap te maken.
- In opdracht van de stad Nieuwpoort maakte Westtoer een conceptnota voor een bezoekerscentrum aan het sluiscomplex de Ganzenpoot. Hierin werden de visie, functies en ruimtes bepaald. Als onderdeel van de conceptnota en met het oog op de verdere inrichting in de volgende fase, werd ook een historisch onderzoek uitgevoerd over de onderwaterzetting en het belang ervan voor Nieuwpoort, de streek en de Eerste Wereldoorlog in het algemeen.

2. Campagnes West-Vlaanderen

- Genieten. Het zit in ons
Half mei trokken de Provincie West-Vlaanderen en Westtoer de regiomarketingcampagne 'Genieten. Hét zit in ons' op gang. Aan de hand van 4 televisiespotjes werden de kijkers van de nationale en regionale zenders nieuwsgierig gemaakt naar het recreatief, sportief en cultureel aanbod

in de Provincie. Ook de Krant van West-Vlaanderen besteedde 4 weken lang aandacht aan de campagne. Een website ondersteunde het geheel en gaf de bezoekers de kans om een leuke 'genietenprijs' te winnen.

- Samenwerking met Toerisme Vlaanderen

[Vlaanderen promoten in het binnenland](#)

Toerisme Vlaanderen en de provinciale toeristische diensten voeren gezamenlijk campagne rond de brochure 'Vlaanderen Vakantieland' en de ondersteunende website. De belangrijkste doelstelling van de promotie op de binnenlandse markt is het bevorderen van het aantal korte vakanties van Vlamingen.

Met de jaarlijkse introductie van de nieuwe 'Vlaanderen Vakantielandbrochure' gaat een wervingscampagne gepaard. Via advertenties in week- en maandbladen, (e-)mailings, affiches en displays op de distributiepunten stimuleren we 350.000 geïnteresseerden om de nieuwe brochure in huis te halen. Tijdens het jaar blijven we deze potentiële klanten verder aanspreken met mailings-op-maat in de bus en acties via e-mail.

De persmedewerker van Toerisme Vlaanderen zet de arrangementen uit de 'Vlaanderen Vakantielandbrochure' in de kijker in de Belgische media. Journalisten krijgen de kans om zelf een weekendje in Vlaanderen uit te proberen. Vaak wordt er ook een exclusief lezersvoordeel aan het artikel gekoppeld.

De groene regio's en de Kust speelden ook dit jaar in op de campagnes van Toerisme Vlaanderen. Er werd gewerkt in functie van de naambe-kendheid van het product Vlaamse Regio's en van vakantie- en regiointeresses. Vlaanderen is een primaire markt voor al onze regio's.

[Vlaanderen promoten in het buitenland](#)

Voor de groene regio's in West-Vlaanderen is de buitenlandpromotie enkel gericht op de Nederlandse markt. In samenwerking met Toerisme Vlaanderen voeren we geregeld intense reclamecampagnes. Omdat onze campagneresultaten de jongste drie jaar telkens groeiden, werd beslist om de campagne niet te wijzigen maar wel kritisch te bekijken en waar mogelijk te verbeteren.

- Fietsen e-actie

Voor 2010 werd geopteerd een groot deel van het budget mee te investeren in de Genieten-campagne. Daarnaast werd er in het najaar een succesvolle e-mail campagne opgezet. Gedurende het jaar liepen allerlei ondersteunende media-acties.

3. Toeristische subsidieprogramma's

Toeristisch Impulsprogramma voor de Vlaamse Kust

De Vlaamse Regering voorzag dit jaar in het 'Impulsprogramma voor de Vlaamse Kust' meer dan 2 miljoen euro voor investeringen in het kusttoerisme. Als lid van de prospectie- en regiegroep en van de beleidsstuurgroep hielp Westtoer de kustgemeenten bij het detecteren en begeleiden van de investeringsprojecten. Daarnaast verschaft Westtoer advies over de projecten die in aanmerking kunnen komen voor steun.

Impulsfonds 100 jaar Grote Oorlog 2014-2018

Ter voorbereiding van '100 jaar Grote Oorlog' lanceerde Toerisme Vlaanderen in 2010 een eenmalige oproep voor de investering in infrastructuurprojecten. Voor het 'Impulsfonds 100 jaar Grote Oorlog 2014-2018' maakte de Vlaamse Minister Bourgeois 15 miljoen euro vrij. Westtoer begeleidde een dertigtal aanvragers die een dossier indienden voor een project met het oog op een kwalitatieve ontsluiting van het WOI-erfgoed.

Reglement voor Toeristische Impulsen Provincie West-Vlaanderen

De Provincie stelde dit jaar voor het eerst subsidies ter beschikking om een belangrijke impuls te geven aan de toeristische sector. Samen met de dienst Economie, werkte Westtoer het reglement uit. De toeristische actoren werden hiervan op de hoogte gebracht en kregen informatie over de verschillende soorten subsidies die de Provincie voorziet om het West-Vlaamse toeristisch aanbod verder te optimaliseren.

4. Europese projecten

Grenzeloos Wandelen

Westtoer realiseerde in 2010 de aanleg van het wandelnetwerk 'Bulskampveld'. Via de organisatie van een workshop nam Westtoer ook het initiatief voor de monitoring van wandelrecreatie op wandelnetwerken.

Recreatie en Ecotoerisme in de Zwinstreek

In het kader van het Interreg IVA-project 'Recreatie en Ecotoerisme in de Zwinstreek' (REECZ) werd op 28 november de Uitkerkse Polderwandelroute plechtig ingehuldigd. Eerder in 2010 werden belangrijke acties ondernomen in de ontwikkeling van het grensoverschrijdend wandelnetwerk Zwinstreek. Westtoer was ook nauw betrokken bij de realisatie van een nieuwe grafische huisstijl voor het Zwin en de Zwinstreek.

MIRRA

Het Interreg IVA-project MIRRA staat voor 'Maken van en Investeren in Recreatieve Routenetwerken met Aandacht voor de grensstreek'. Een eerste realisatie was de uitgave, in het Nederlands en het Frans, van de 'Gedragscode voor de verantwoordelijke recreant in de grensoverschrijdende regio'. Deze leidraad pleit voor respect voor de natuur, voor andere recreanten en voor inwoners van het Heuvelland. De code schept bovendien duidelijkheid in de soorten bewegwijzering in de grensregio. In het najaar werd het eerste wandelnetwerk in de Leiestreek, het wandelnetwerk 'Land van Mortagne', officieel voorgesteld.

SusTRIP

Het Interreg IVA-project SusTRIP (Sustainable Tourism Research Intelligence Partnership) bevordert het toeristisch onderzoek in de grensoverschrijdende kustregio's. Westtoer werkt hiervoor samen met Visit Kent, Comité Régional de Tourisme Nord - Pas de Calais, Hogeschool Zeeland en NHTV Internationaal Hoger Onderwijs Breda.

In 2010 vonden drie researchfora plaats. In Breda ging het over economische impactmodellen in toerisme. Duinkerke zette de duurzame ontwikkeling van dagtoerisme in de Twee Zeeën-regio op het programma. In Brugge tenslotte werd van gedachten gewisseld over imagostudies en de implementatie voor marketingstrategieën.

Westtoer startte ook een onderzoek op naar het profiel en de bestedingen van de gebruikers van vakantiewoningen aan de Kust.

5. Fietsen en wandelen

2 nieuwe wandelnetwerken

In 2010 werden 2 nieuwe wandelnetwerken geopend. Het wandelnetwerk 'Bulskampveld' is het allereerste dat in het Brugse Ommeland werd gerealiseerd. Het verkent ruim 150 kilometer langs de bosrijke omgeving van Beernem, Wingene, Ruiselede, Oostkamp en Aalter. In de Leiestreek werd 'Land van Mortagne' aan het publiek voorgesteld. Het netwerk situeert zich in de vierhoek Bellegem (Kortrijk), Moen (Zwevegem), Bossuit (Avelgem) en Spiere-Helkijn. Dit wandelnetwerk wordt getypeerd door de vele kerkwegels en het glooiende landschap.

Nog meer recreatieve routes

2 nieuwe themafietstochten zagen het daglicht. 'Flandriens' heeft Roeselare als centraal vertrekpunt en gaat op zoek naar sporen van vroegere wielercoryfeeën. Deze tocht op het fietsnetwerk is goed voor 130 km fietsplezier. De themafietstocht 'Fietsen tussen zoet en zout water' stelt het waterrijke gebied tussen Lissewege en Zeebrugge centraal. Wandelaars worden op hun wenken bediend via 2 nieuwe landschapswandelroutes: de Vrijgeweedwandelroute (Oostkamp) en de Uitkerkse Polderwandelroute (Blankenberge). Voor de erfgoedliefhebbers werden nieuwe erfgoedwandelroutes gerealiseerd in Ieper en Diksmuide.

Fietsen tussen kaasmuseum en Tyne Cot

In het voorjaar startten de werken voor de realisatie van een fietsverbinding tussen het kaasmuseum en de militaire begraafplaats Tyne Cot. De link werd eind juni afgewerkt en biedt een veilig alternatief voor de bestaande drukke verbinding. Het nieuwe pad wordt ook opgenomen in zowel de Vredesfietsroute als het fietsnetwerk Westhoek.

Peter- en meterwerking

Westtoer doet al meer dan 10 jaar een beroep op een groot aantal vrijwilligers voor de controle van alle recreatieve routes en van alle fiets- en wandelnetwerken. Elk jaar wordt één bepaalde groep meters en peters in de bloemetjes gezet. Dit jaar was het de beurt aan de meters en peters van de wandelroutes.

6. Dataverzameling en onderzoek

Inventarisatie van het logiesaanbod

De Afdeling Kennisontwikkeling van Westtoer bracht ook dit jaar het volledige logiesaanbod in kaart. Via het West-Vlaams Informatie Netwerk (WIN-databank) werd bij ongeveer 1.700 logiesaanbieders statistische en consumentgerichte informatie opgevraagd. Die zal worden verwerkt in functie van de trendrapporten voor de regio's en voor rapporten op Vlaams niveau. De consumentgerichte informatie wordt aangewend voor de promotie van het logies.

Trends in het plattelandsglogies

Aan de hand van een representatieve steekproef van 65 gastenkamers en vakantiewoningen werd voor het zesde jaar op rij gepeild naar de vraag binnen het plattelandsglogies. Westtoer en de VZW Plattelandstoerisme in Vlaanderen (PIV) gaan vooral de evolutie na in de bezettingsgraad, de herkomst van de gasten, het doel van het verblijf, de verblijfsduur en de grootte van het gezelschap.

Regionale trendrapporten

Westtoer publiceerde voor het derde jaar op rij trendrapporten over de ontwikkelingen in de toeristisch-recreatieve regio's. Deze rapporten geven een vijfjaarlijkse evolutie aan (2004-2009) van het aanbod, de vraag en het socio-economisch belang van toerisme en recreatie. De informatie is te raadplegen op www.westtoer.be onder de rubriek 'Onderzoek en Cijfers'.

Onderzoek bij gasten in plattelandsglogies

West-Vlaanderen telt 500 aanbieders van plattelandsglogies, dat is een derde van het totaal in Vlaanderen. Om inzicht te verwerven in de perceptie van 'een vakantie op het platteland' voerde Westtoer, samen met de provinciale toeristische diensten, een onderzoek uit bij vakantiegan- gers. Er werd gepeild naar het vakantiegedrag van plattelandstoeristen en naar de tevredenheid over het logies. Het veldwerk liep vanaf de paasvakantie tot half november 2010. De resultaten zullen in het voorjaar van 2011 bekendgemaakt worden.

7. MICE en media

Meeting Industrie

Het letterwoord 'MICE' moet het steeds vaker afleggen tegen de term 'Meeting Industrie'. Niet alleen omwille van de verstaanbaarheid maar ook omdat de term beter het economisch belang van deze tak onderlijnt. De bestedingen van professionele 'toeristen' liggen immers 2 tot 3 keer hoger dan die van de leisuretoeristen. Privéactoren en gemeentelijke diensten beseffen maar al te goed dat dit cliënteel de kalmere maanden kan goedmaken. Vandaar dat steeds meer privépartners de promotie van Westtoer ondersteunen. Het zijn er intussen 146. In 2010 was er 277.100 euro ter beschikking, het grootste budget sinds de opstart van de afdeling in 2001.

Media

Westtoer heeft zich -op vlak van MICE- in de media meer gericht op specifieke doelgroepen. Het ging over: management assistenten, HR- en marketingafdelingen en directies. Deze acties resulteerden onder andere in een gevoelige verhoging van het aantal bezoeken aan de regiowebsites.

Voor meetingkust.be steeg het aantal unieke bezoekers per maand met 27 procent tot het gemiddelde niveau van 5.425 in 2010. Greenwestflanders.be verwelkomde in 2009 gemiddeld 2.655 unieke bezoekers per maand. In 2010 waren dat er 38 procent meer.

Mediawaarde van free publicity

Om de toeristisch-recreatieve regio's en de productlijnen van Westtoer in de kijker te plaatsen, wordt op ruime schaal samengewerkt met de media. Naast offline media (print) zijn ook online en audiovisuele media belangrijke instrumenten om efficiënt en creatief te communiceren.

In de printmedia wordt ernaar gestreefd om een zo groot mogelijke free publicity te genereren. De mediawaarde hiervan bedroeg ruim 2 miljoen euro.

8. Vorming en professionalisering

Vormingsessies

Er werden in 2010 twee vormingsessies georganiseerd voor de gemeenten. Eind april stond 'Promotioneel Schrijven' op het programma. Tijdens deze praktische workshop kregen de 42 deelnemers technieken en trucs mee om goeie commerciële teksten te schrijven. Midden oktober werd een vormingsessie over het gebruik van de WIN-databank georganiseerd. Voor deze opleiding schreven zich 22 geïnteresseerden in.

Infosessies Logiesdecreet

Westtoer besteedde veel aandacht aan het informeren van de sector over het nieuwe Logiesdecreet. In het voorjaar werden daarom diverse infosessies georganiseerd voor het kleinschalig logies, de diensten voor toerisme en de gemeenten.

Startersadvies voor het kleinschalig logies

Ook in 2010 werden de (potentiële) starters/uitbaters van kleinschalige logies begeleid. Er werd vooral aandacht geschonken aan het nieuwe Vlaamse Logiesdecreet, maar ook aan de haalbaarheid, de bedrijfseconomische aspecten en allerlei promotionele mogelijkheden.

9. Corporate drukwerk en events

West-Vlaanderen in cijfers

In de brochure 'Toerisme Kerncijfers West-Vlaanderen' werd ook dit jaar heel wat statistisch materiaal gebundeld over West-Vlaanderen als toeristische Provincie. Uit de cijfers voor 2009 blijkt dat toerisme een belangrijke sector is voor de Provincie. Er zijn in onze Provincie niet minder dan 605.000 bedden voor toeristen beschikbaar. In 2009 bleven ongeveer 6,5 miljoen toeristen overnachten. Hiervan spendeerden 5,0 miljoen één of meerdere nachten aan de Kust. In totaal realiseerden de toeristen 34,3 miljoen overnachtingen in West-Vlaanderen. Ook de dagtoeristen aan de Kust werden geteld. In 2009 waren ze ongeveer met 18,6 miljoen. In totaal besteedden de toeristen tijdens hun bezoek 3 miljard euro. Goed voor 45.500 jobs (directe en indirecte tewerkstelling).

Vlaanderen Lekker Land

'Vlaanderen Lekker Land' werd verspreid op 80.000 exemplaren. Het magazine besteedde ruime aandacht aan het culinaire, authentieke West-Vlaanderen. De actie 'Kom Neuzen in Vlaanderen Lekker Land' promootte de verblijfsarrangementen. Het voorbije jaar werd ook gezocht naar de lekkerste gemeente van Vlaanderen. Van de 41 Vlaamse gemeenten die zich kandidaat stelden, kwamen er maar liefst elf uit West-Vlaanderen. Uiteindelijk ging Poperinge lopen met de titel West-Vlaamse 'Ambassadeur van Vlaanderen Lekker Land'. Damme, Ieper, Oostende en Roeselare mochten zich 'laureaten van Vlaanderen Lekker Land' noemen.

Westtoer sociaal

Kansarmoede blijft een structureel maatschappelijk probleem. Westtoer wil zijn steentje bijdragen tot de oplossing ervan en schonk de vzw A'kzie uit Kortrijk een cheque ter waarde van 1.000 euro.

Ontmoetingsavond burgemeesters en schepenen

Westtoer nodigde alle West-Vlaamse burgemeesters, schepenen voor Toerisme en stads- of gemeentesecretarissen uit voor een ontmoetingsavond. De ideale gelegenheid voor de 93 beleidsmakers om bij een hapje en een drankje te netwerken.

Netwerken met de sector

Op 28 september werd de vierde editie van de tweejaarlijkse Westtoerprijs 'Fernand Peuteman' georganiseerd, een prestigieuze onderscheiding voor verdienstelijke West-Vlamingen uit de toeristisch-recreatieve sector. Het Bezoekerscentrum Ferdinand Verbiest uit Pittem kreeg de Innovatie-/creativiteitsprijs. Peter Craeymeersch (Toerisme Oostende) werd laureaat van de Prijs van Verdienste. De Carrièreprijs werd toegekend aan Paul Boerjan (voormalig Afgevaardigd Bestuurder Westtoer) en de Prijs voor Recreatie en Groen tenslotte ging naar de Blankenbergse Dijk (Brugge). Naast dit grote evenement worden West-Vlaamse beleidsmakers en mandatarissen enkele malen per jaar uitgenodigd op kleinere evenementen zoals de VIP-nocturne van de tentoonstelling Horizon 8300 in Knokke-Heist en de start van de Ronde van Vlaanderen.

De West-Vlaamse leden van het Vlaams Parlement worden op regelmatige basis uitgenodigd op een overlegmoment met betrekking tot toerisme en recreatie in West-Vlaanderen.

10. Databanken en informatiebeheer

WIN-databank

Vanaf het voorjaar kregen alle West-Vlaamse gemeenten toegang tot de WIN-databank. Met een eigen login kunnen de gemeenten alle toeristische info op hun grondgebied beheren. Tevens kunnen ze op kostenbesparende en eenvoudige wijze een eigen professionele website ontwikkelen door gebruik te maken van het WIN-databankplatform. Eind 2010 waren 53 van de 64 West-Vlaamse gemeenten actieve gebruikers van de WIN-databank. Voortaan kunnen ook alle West-Vlaamse logiesuitbaters zelf hun promotionele informatie beheren. 77% van alle logiesuitbaters maakten hiervan reeds gebruik om de jaarlijkse logiesbevraging online in te vullen.

TRIS

Met de bouw van de TRIS-databank (Toeristisch-Recreatief Informatie Systeem) slaagt Westtoer er in om het beheer van routes en netwerken op een efficiënte manier te organiseren. De databank bevat naast de trajecten van het recreatieve netwerk in West-Vlaanderen ook alle gegevens over de bewegwijzering. Westtoer inventariseerde in totaal meer dan 3.000 kilometer trajecten, met daarlangs meer dan 22.000 palen met bewegwijzering.

Voor de controle van het aanbod doet Westtoer een beroep op vrijwilligers die het peter- of meterschap van een lus of een deel van het netwerk op zich nemen. Sinds maart kunnen de peters en meters hun klachten, via een eigen inlogmodule, rechtstreeks ingeven in de TRIS-databank. Daarnaast beschikken ze ook over de mogelijkheid om de status van hun eigen klachten op te volgen. 70 procent van de ruim zeshonderd peters en meters maakt van het systeem gebruik.

KUST

Zee van Kwaliteit

'Zee van Kwaliteit' kadert binnen het Kustactieplan III van de Vlaamse regering. In 2010 ontvingen de eerste horecaondernemingen aan de Kust het kwaliteitslabel 'Zee van kwaliteit' als erkenning voor hun gastvrije dienstverlening. Om recht te hebben op deze onderscheiding volgden de ondernemers opleiding rond kwaliteitszorg. Daarnaast kregen ze begeleiding op maat door een consulent. Na goedkeuring van hun kwaliteitsdossier en na een positief mystery visit-rapport mogen 21 horecaondernemers het label gedurende 2 jaar gebruiken in al hun communicatie. De 21 ondernemingen werden in een exclusieve brochure voorgesteld. Er zijn ondertussen ook nieuwe kwaliteitstrajecten opgestart.

CAST test de tevredenheid

Westtoer bood de deelnemers aan 'Zee van Kwaliteit' de kans om deel te nemen aan een tevredenheidsonderzoek, een onderdeel binnen het CAST-project. 12 hotels, 8 restaurants en 6 campings legden hun klanten

een enquête voor. Daarin werd gepeild naar de algemene tevredenheid en de tevredenheidsscore op verschillende kwaliteitsaspecten. De deelnemers werden eind oktober geïnformeerd over de resultaten, zodat ze hun eigen positie konden vergelijken met het gemiddelde van alle deelnemers binnen de sector.

Alles KiTS op kustgemeenteniveau

Sinds 2010 zijn de bestedingen van dagtoeristen op kustgemeenteniveau beschikbaar. Daardoor was het voor het eerst sinds de start van het KiTS-project (Kust Indicatoren Toeristisch-Statistisch) mogelijk om het volledige socio-economische belang van het toerisme op kustgemeenteniveau in te schatten. Het KiTS-project (KAP III) is een Management InformatieSysteem voor de kustgemeenten. Jaarlijks publiceert Westtoer KiTS-trendrapporten over componenten van het toeristisch aanbod, de toeristische vraag en het socio-economische belang van het toerisme. 3 keer per jaar publiceren we KiTS-monitoring rapporten met een snelle indicatie van de evolutie van enkele vraagcomponenten.

Onderzoek naar imago en marktpotentieel van de Kust

Om de marketinginspanningen voor de Kust efficiënter in te zetten, nam Westtoer het initiatief voor een online-onderzoek (binnen het SusTRIP project) naar het imago van de Kust in Vlaanderen en Wallonië en in delen van Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. Ook de bezoekerintenties van potentiële toeristen werden onderzocht.

De resultaten bevestigen dat Vlaanderen en Wallonië de prioritaire markten blijven. Nederland en Duitsland blijven de belangrijkste buitenlandse markten. Ze beschikken bovendien ook in de nabije toekomst over het hoogste marktpotentieel.

In alle buurlanden werden de brede zandstranden opgegeven als het meest typerend voor onze Kust. De Kust wordt verder gezien als een makkelijk bereikbare, sympathieke en levendige bestemming, met lekker eten en drinken en veel fiets- en wandelmogelijkheden. In haar communicatie kan de Kust nog sterker het accent leggen op het aantrekkelijke hinterland, de rust buiten het seizoen en de kindvriendelijkheid.

Wat doen dagtoeristen aan de Kust?

Westtoer organiseerde in 2009 een grootschalig onderzoek bij de dagtoeristen aan de Kust (binnen het SusTRIP project). In 2010 werden de resultaten samengebracht met de gegevens uit het permanent meetsysteem voor dagtoerisme uit het KiTS project.

De dagtoerist besteedt aan de Kust gemiddeld 34 euro en genereert zo een omzet van bijna 640 miljoen euro. Met 18,6 miljoen dagtoeristen blijft de Kust voor dagtoerisme de belangrijkste bestemming in Vlaanderen. Over de reden bestaat geen twijfel: de unieke beleving van zee en strand is dé hoofdmotivator. De dagtoerist reist gemiddeld anderhalf uur om naar de Kust te komen en vertoeft er gemiddeld 7 uur. De klassieke activiteiten blijven flaneren op de dijk, het bezoeken van een terras of tearoom, activiteiten op het strand, op restaurant gaan en shoppen.

Dagtoeristen zijn zeer tot uiterst tevreden over de globale kustbeleving en geven een score van 4 op 5. Ook tijdens de winterweekends brengt het dagtoerisme een cliënteel naar de Kust. Dit zorgt voor levendigheid in de minder drukke periodes. Op deze manier fungeert het dagtoerisme als een stabiele pijler voor het kusttoerisme in zijn geheel.

De resultaten uit de studie kan je downloaden via www.westtoer.be onder 'Onderzoek & Cijfers\Studies'.

Toeristische valorisatie Westkust

Dit Interreg-programma voert promotie voor de grensoverschrijdende kust tussen Gravelines en Middelkerke. In de huisstijl van het project werd ondertussen een winterevenementenkalender uitgegeven. Ook de bijhorende website kreeg een opknapbeurt.

De grensoverschrijdende beursstand was te zien op het internationaal vakantiesalon Le Monde à Paris (MAP) en Zenith in Brussel.

Om personen met een handicap beter te kunnen ontvangen werd in samenwerking met Westkans (en de Franse tegenhanger APF) de gids 'Klantvriendelijk onthaal van personen met een beperking' gepubliceerd. Daarnaast werden onder de titel 'Naar een toegankelijk toerisme' sensibiliseringsfiches voor professionals opgesteld.

Het project loopt tot december 2012 in samenwerking met de gemeenten De Panne, Koksijde-Oostduinkerke, Nieuwpoort, Middelkerke en Westkans. Westtoer staat in voor de coördinatie namens de Vlaamse partners en is verantwoordelijk voor enkele specifieke acties uit het project.

Onthaal in nieuw Zwin Natuurcentrum

In 2010 kwam het project rond de vernieuwing van het Zwin Natuurcentrum op kruissnelheid. De Provincie vroeg Westtoer een concept- en exploitatiestudie uit te voeren rond het toeristisch onthaal. Alle aspecten en onderdelen die te maken hebben met het onthaal van bezoekers aan de attractie, de Zwinvlakte of Zwinstreek werden in deze studie in de diepte uitgewerkt.

Het Zwinbezoekerscentrum wordt het start- en eindpunt van een bezoek aan de Zwinattractie. Het zal bovendien fungeren als centraal onthaalcentrum in de Zwinstreek en het wordt één van de belangrijkste attracties en informatiepunten aan de Oostkust.

Uitkerkse Polderwandelroute

De nieuwe Uitkerkse Polderwandelroute verkent de zilte graslanden van de Uitkerkse Polder, één van de laatste open landschappen aan de Vlaamse Kust. Natuurpunt beschermt dit gebied en herstelt het oude ontginningspatroon met sloten, poelen en greppels. De poldervlakte is de geliefkoosde broedplaats voor duizenden vogels. De route is bijna 8 km lang.

Trap & Tram 2010

Van april tot september kon de recreant een fiets huren bij één van de 11 verhuurpunten aan de Kust, om vervolgens langs de Kustfietsroute en/of het -fietsnetwerk naar een andere fietsverhuurder langs de Kust te fietsen. Daar kon hij zijn fiets achterlaten en terugkeren met de Kustram. Zowel de huur van de fiets als de terugkeer met de Kustram zaten in de prijs van een Trap & Tram-ticket vervat. Tijdens de periode van 1 april tot en met 30 september werden 458 fietsen verhuurd.

KustZe slaat aan bij jongeren

Westtoer en de kustgemeenten richten zich via de KustZe campagne op de jongeren. Met succes blijkbaar want de zesde editie van Dranouter-aan-Zee was voor het eerst uitverkocht. Studio Brussel bracht het festivalnieuws van KustZe heet van de naald en gaf tussendoor tickets, VIP-arrangementen en ander lekkers weg. De krant De Morgen bracht eind juni een festivalspecial op de markt met alle hot topics voor de zomer. Zowel op Kustze.be als op de populaire facebook-fanpagina konden bezoekers terecht voor festivaltopics.

Vertrouwde Kust heeft nieuwe website

Net voor de start van de zomervakantie presenteerde Westtoer een vernieuwde toeristische website voor de Kust. Met honderden vakantietips is www.dekust.be één van de meest unieke inspiratiebronnen voor een kustvakantie. De toeristische portaalsite telt gemiddeld 3.000 bezoekers per dag. De website vermeldt ruim 700 evenementen en activiteiten. Duizenden logiesaanbiedingen zorgen voor uitgebreide informatie over een meerdaagse vakantie. Gezien de Kust een weergevoelige bestemming is, worden tevens weergegerelateerde tips vermeld. Via Google-maps wordt ook een interactieve kaart aangeboden met evenementen of activiteiten in de buurt van elk vakantieadres.

De toeristische portaalsite linkt ook naar de sociale media, waardoor een grotere betrokkenheid met de consument mogelijk wordt. Met een muisklik kan de bezoeker de inhoud van de website beoordelen of delen via Facebook, Netlog of Twitter. De Kust heeft ook een eigen pagina op Facebook.

Fin de Saison

Voor het eerst organiseerden Westtoer en de Regiowerking Kust een 'Fin de Saison'. Het werd een topavond op het Filmfestival Oostende. Na de film The American konden de 160 genodigden napraten tijdens een exclusieve receptie. De aanwezigen kregen er in primeur het magazine 'De Kust in het najaar'. Daarin staat een waaier aan tips om tijdens het najaar aan de Kust te logeren, te tafelen, recreatieve routes te verkennen en een overzicht van de najaarsevenementen.

De Kust en de Ardennen

De Kust en de Ardennen hebben in maart tijdens een druk bijgewoonde persconferentie in Brussel het toeristisch seizoen samen geopend. Het initiatief is in de media ruim toegelicht.

In oktober werden in Franstalige en Nederlandstalige kranten bovendien originele advertenties gepubliceerd die de regeringsonderhandelaars uitnodigden naar de Kust en de Ardennen.

Kustcampagne in Duitsland

Via een opvallend interactieve mediacampagne werden de vakantiehuizen aan de Kust aangeprezen bij Duitse gezinnen met kinderen uit Nordrhein-Westfalen en het Rijn-Main gebied. Vooral de grote diversiteit van onze Kust werd in de verf gezet. Gezinnen konden 52 weken vakantie aan onze Kust winnen.

Kustcampagne in Frankrijk

Op uitnodiging van Toerisme Vlaanderen Parijs en onder begeleiding van Westtoer verbleven Franse journalisten aan de Kust. De resultaten bleven niet uit. We kregen onder meer redactionele aandacht in La Voix du Nord en Ulysse. In combinatie met een print en online mediacampagne leverde dit 3.000 hot prospects op voor de Kust. Ze kregen de gids '20 x Logeren & Genieten aan de Kust' toegestuurd, als voorbereiding op hun verblijf aan de Kust.

LEIESTREEK

Projecten industrieel erfgoed

Er staan in de Leiestreek heel wat projecten rond industrieel erfgoed op stapel. Westtoer begeleidde onder meer de realisatie van site Roussel in Menen, een voormalige bouwmarkt met een markante takelbrug. Het ontwerp en de realisatie van het jukeboxbelevingscentrum en de ont-haalruimte op de site zijn van ontwerp bureau Madoc.

Voor de herinrichting van de voormalige schoenfabriek Eperon d'Or in Izegem werd ontwerp bureau Sien aangesteld. Westtoer begeleidde de inrichting van een schoenen- en borstelmuseum annex bezoekerscentrum. Het industriële verleden en heden van Izegem en de regio Leiestreek staan hierbij centraal.

In opdracht van de gemeente Kuurne tenslotte maakte Westtoer een herbestemmingstudie voor de vlassites Sabbe en Verschaeve.

Themafietstocht Flandriens

De themafietstocht 'Flandriens' is de ideale fietstocht om kennis te maken met de fietshelden van weleer. Eric Leman, Briek Schotte, Freddy Maertens, Sylvère Maes en vele anderen passeren de revue. De tocht bestaat uit 3 lussen en brengt fietsers langs plaatsen waar de roots van de wielerslegenden lagen. Hier en daar verwijzen relictten op het terrein naar de Flandriens. 2 lussen vertrekken vanuit het Wielermuseum in Roeselare, de derde start in Gistel. Samen zijn ze goed voor meer dan 130 km wielersplezier.

Wandelnetwerk 'Land van Mortagne'

Het nieuwe wandelnetwerk 'Land van Mortagne', in de landelijke vierhoek tussen Bellegem (Kortrijk), Moen (Zwevegem), Bossuit (Avelgem) en Spiere-Helkijn, presenteert een verrassende mix van natuur en erfgoed. Het knooppuntennetwerk van meer dan 150 kilometer wandel-

paden en 120 knooppunten laat de wandelaar kennismaken met het glooiende landschap van het Leie-Schelde-interfluvium. Stukjes bos, imposante hoeves, rustige dorpen, kastelen, oude kanalen en verlaten spoorlijnen brengen het netwerk op smaak.

Strategisch Beleidsplan wordt herzien

Belangrijk voor de Leiestreek was de herziening van het strategisch beleidsplan en de opmaak van een nieuw beleidsplan voor de periode 2011 – 2018. Op basis van terreinbezoeken, inspraakvergaderingen met de lokale besturen en een workshop werden een missie, visie en SWOT-analyse opgesteld waaruit 10 kernvragen werden gedistilleerd. Op de kernvragen moet de komende jaren een antwoord geformuleerd worden. Tijdens de zomer en het vroege najaar werden de strategische doelstellingen en de marktstrategie uitgewerkt.

Nieuwe aanpak seizoensbrochures

De Fietsfeest-brochure en Boottochten-brochure werden dit jaar als basis gebruikt voor het eerste zomermagazine. Door niet langer de thema's afzonderlijk uit te spelen maar wel het seizoen waarmee ze worden geassocieerd, wordt meer consumentgericht gewerkt en worden de middelen meer gebundeld. Daardoor is de impact van de promotiecampagnes hoger. Er werd ook opnieuw een winterbrochure uitgegeven. Centraal stonden het nieuwe wandelnetwerk en de producenten van streekproducten.

Lekker weg arrangementen in handig gidsje

De Leie Lekker Land werking werd dit jaar geconcentreerd op de culinaire verblijfsarrangementen die de voorbije jaren zijn ontwikkeld. De 21 arrangementen werden gebundeld in een handig gidsje dat werd verspreid via toeristische beurzen en infokantoren. De arrangementen stonden ook centraal in de binnenland- en Nederlandcampagne van Toerisme Vlaanderen.

Fietsfeest onder een blakende zon

Ondanks de tropische omstandigheden werden op de 4 startplaatsen van het Fietsfeest van de Leiestreek zo'n 5.000 deelnemers genoteerd. Dat is evenveel als vorig jaar, toen er 5 startplaatsen waren in de Vlaamse Leiestreek en nog eens 2 in de Franse Leiestreek. Het Fietsfeest werd voor de eerste keer georganiseerd in samenwerking met Pasar.

Boottochten en cadeaucheques zijn succesvol

Op de zomerboottochten noteerden we 3.479 deelnemers, dat is een stijging met 500 deelnemers. Vooral de tochten richting Frankrijk (Rijsel en Wambrechies) bleken opnieuw een schot in de roos, met een bezetting van 100 procent. Maar ook nieuwe tochten zoals de vaar-fiets combinatie en de tochten vanuit Ooigem en Ingelmunster werden heel positief geëvalueerd.

Nieuw dit jaar waren de cadeaucheques die te koop werden aangeboden.

Kunst ontdekken

Onder de noemer 'Kunstroute Leiestreek' was deze zomer op zo'n 11 locaties, in 5 steden en gemeenten, werk te zien van hedendaagse kunstenaars uit de regio. Op basis van het succes van de Westkunstroute in 2009 maakte Toerisme Leiestreek een afspraak met de organisator dat het evenement de komende jaren aan de Leiestreek wordt verbonden. Toerisme Leiestreek zal promotioneel ondersteunen.

De centrale locatie van de route was dit jaar het Vakantiecentrum De Ceder in Astene. In de brochure die bij de Kunstroute werd uitgegeven werden de locaties aan de hand van het fietsnetwerk met elkaar en met andere kunsthuizen in de regio verbonden.

Toeristische kaart en Interreg project voor de Eurometropool

De realisatie van de Eurometropoolkaart is een van de eerste concrete acties van het structureel grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen de Intercommunale IDETA (regio Wallonie Picarde), de CDT du Nord (regio Lille Métropole) en het Agentschap van de Eurometropool Lille - Kortrijk - Tournai. De kaart biedt een overzicht van de belangrijkste toeristisch-recreatieve bezienswaardigheden en attracties in het gebied.

Naast de opmaak van de kaart werden een gezamenlijke diagnose, visie en actieprogramma voor toerisme in de Eurometropool opgesteld. De acties die wenselijk en haalbaar worden geacht op korte termijn vormden het onderwerp van een Interreg IVA-project dat op 15 september werd ingediend.

Persreis van bron tot monding

Begin mei ontdekten zo'n 20 Franse, Vlaamse en Nederlandse journalisten de toeristische troeven van de Leiestreek, tussen de bronnen in Noord-Frankrijk en de monding in Gent. Op het programma aan Vlaamse

zijde stond onder meer een bezoek aan het Wielermuseum in Roeselare en aan het Pompgebouw in Bossuit. Het namiddagprogramma werd afgesloten met een gesmaakt bezoek aan microbrouwerij 't Gaverhopke in Harelbeke. 's Avonds was er een culinaire boottocht van Menen tot in Kortrijk. Op zondag stond de Oost-Vlaamse Leiestreek op het programma.

Eerste realisaties Interreg project Leiestreek

Het Interreg IVA-project 'Leiestreek van bron tot monding' omvat enkele strategische investeringen in het toeristisch-recreatieve product in de Leiestreek. In de plaats van de geplande verbouwingen aan het huidige Vlasmuseum door te voeren, heeft Kortrijk ervoor gekozen een erfpacht te nemen op een historisch gebouw aan de boorden van de Leie, als nieuwe locatie voor het Vlasmuseum.

De herinrichting van het bezoekerscentrum in het Pompgebouw in Bossuit werd in juni afgerond. Op de TRANSFO-site in Zwevegem werd de monumentale machinezaal plechtig heropend.

Regionaal convention bureau

De overnachtingcijfers van 2009 hebben aangetoond dat MICE een verzachtend effect heeft gehad op de negatieve gevolgen van de economische crisis op het zakentoeerisme. Gelijktijdig met het Europees subsidiedossier, waarmee de uitbreiding van Kortrijk XPO is gefinancierd, werd een project ingediend om de randvoorwaarden te realiseren die van XPO een succes moeten maken. Het project kreeg de naam XIM mee. West-toer besliste om dit project te ondersteunen. In 2010 werden alle voorbereidingen getroffen om effectief met de werking te starten in 2011.

WESTHOEK

De Grote Oorlog Herdacht

Sinds 2009 werken Westtoer en de Provincie West-Vlaanderen samen met 4 Franse departementen (Nord, Pas-de-Calais, Aisne en Somme) aan het grensoverschrijdend Interreg IVA-project 'De Grote Oorlog herdacht - Mémoire de la Grande Guerre'. Begin 2010 organiseerde Westtoer, in samenwerking met Ieper, een colloquium rond het thema 'Hoe 14-18 herdenken'. Er waren meer dan 140 deelnemers aanwezig. In april opende in Ieper ook de eerste van de 4 tentoonstellingen omtrent migratie tijdens en na WOI. De tentoonstelling focuste op de inzet van Chinese arbeiders. De verschillende partners brachten ondertussen een grensoverschrijdende kaart op de markt die een overzicht geeft van meer dan 100 WOI-sites in het projectgebied. De kaart werd gedrukt op een oplage van 150.000 exemplaren en wordt gratis verdeeld. In het najaar tenslotte werd de werkgroep 'Innovatieve producten WOI' opgestart. Die gaat op zoek naar een digitale applicatie om het bezoek aan de WOI-sites te ondersteunen.

Westhoek zonder grenzen

Eind januari werd het grensoverschrijdend Interreg IV-project 'Westhoek zonder grenzen' gelanceerd. Dit samenwerkingsverband tussen 14 Franse en 11 Vlaamse partners wil initiatieven nemen op het gebied van investeringen, promotie en netwerkvorming. Westtoer staat in voor de algemene coördinatie en is verantwoordelijk voor de contacten met de Vlaamse partners.

Samen met Hauts de Flandre Tourisme werd een actieplan opgesteld. De eerste realisatie was een Nederlandstalige brochure over de Franse Westhoek. Westtoer heeft dit document verspreid in alle diensten voor Toerisme van West-Vlaanderen en op de beurzen in Utrecht en Brussel. Daarnaast werd een Franstalig magazine over de Vlaamse Westhoek gemaakt, voor distributie in Frans-Vlaanderen.

Imagocampagne De Westhoek

In het kader van het project 'De Westhoek inspireert' werd voor het eerst sinds lange tijd een imagocampagne voor de Westhoek gerealiseerd. De televisiespot speelde in op de Genietencampagne van de Provincie. De sfeervolle Westhoekspot was in mei te zien op Eén, Canvas, VT4, Vijf TV en op alle regionale zenders. Aanvullend liep een reeks online- en offline-acties. Tevens werden in diverse kranten en magazines brochurefinders voor de aanvraag van de pocket Westhoekjes en de arrangementenbrochure gepubliceerd.

Pockets, magazine en beeldmateriaal

De toeristische streekpocket 'Westhoekjes' was voor de elfde keer ter beschikking. De 2 taaledities (Nederlands en Duits) samen klokten af op 107.000 exemplaren. Ook de pocket 'De Grooten Oorlog' lag opnieuw op het schap in een Nederlandstalige oplage van 60.000 exemplaren. Dat is een verdubbeling ten opzichte van 2009. 30.000 Engelstalige exemplaren focusten op de Engelse markt, met algemene weetjes en specifieke info over WOI. Voor het eerst kwam er ook een Franstalige druk op 30.000 exemplaren.

De 'Evenementenkalender Westhoek' was goed voor een Nederlandstalige druk op 20.000 exemplaren. Deze publicaties werden allemaal in de nieuwe Westhoekstijl gerealiseerd.

Zalig genieten in de Westhoek

Voor het project 'De Westhoek inspireert' werd voor het eerst, samen met de logiessector, een arrangementenbrochure opgemaakt. De arrangementen werden geclusterd rond 5 thema's: wandelen, fietsen, gastronomie, wellness en evenementen. De brochure had een oplage van 20.000 exemplaren en werd vooral verspreid via de imagocampagne, media-acties en de diensten voor toerisme. De arrangementen stonden ook volop in de kijker via de regiowebsite.

8ste editie Westhoek Voordeelpas

De achtste editie van de Westhoek Voordeelpas wilde vooral het verblijfs-toerisme stimuleren. Dankzij een dertigtal kortingsbonnen voor attracties, musea en bezoekerscentra heeft de pas een totale waarde van ongeveer 40 euro. Logiesaanbieders verspreiden 7.500 exemplaren onder hun cliënteel.

Professionalisering van het kleinschalig logies

Ook in 2010 werden de (potentiële) starters/uitbaters van kleinschalige logies begeleid. Er was vooral aandacht voor het nieuwe Vlaamse logies-decreet. In het kader van het leaderproject 'Professionalisering van het kleinschalig logies uit de Westhoek', werden logiesuitbaters uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende workshops rond aantrekkelijk schrijven, optimalisatie van websites en het belang van arrangementen. Deze vormingsessies hadden tot doel de algemene kwaliteit van het kleinschalig logies te bevorderen.

Genieten in de grensstreek

In juni werd het Leader project 'Genieten in de Grensstreek' goedgekeurd. Het betreft een samenwerking tussen Toerisme Westhoek, Poperinge, Heuvelland, Alveringem, Vleteren en Federatie Horeca West-Vlaanderen rond de themalijn streekgastronomie en genieten. Binnen het project zijn 5 acties gepland met als doel het onderscheiden en positioneren van de betrokken gemeenten om zo de bekendheid van de gemeenten en hun attractiviteit als toeristische bestemming te vergroten. Daarnaast is het project gericht op het versterken van het toeristisch product op vlak van ReCa en het profileren van de gemeenten voor kort verblijfstoerisme. Op 1 oktober ging het project van start. Het loopt tot eind 2012.

Erfgoedwandelroutes in Ieper en Diksmuide

In samenwerking met de lokale toeristische diensten werden in Ieper en Diksmuide 2 nieuwe erfgoedwandelroutes geopend. De route in Ieper toont dat de stad meer te bieden heeft dan alleen maar een oorlogsverleden. Via 'middeleeuwse' steegjes en schaduwrijke stadsparken gidst de route de wandelaar langs statige herenhuizen, stadspoorten en vestingen.

In Diksmuide verkent de route het historische stadscentrum via het stadspark en de Vismarkt. Langs de stadsrand zijn er ook enkele mooie vergezichten op de weilanden van het 'Beerstblote'. De begeleidende brochure besteedt ondermeer aandacht aan de IJzertoren, het begijnhof en het borstbeeld van Thomas Montanus (geneesheer).

Bezoekerscentrum Landhuis Veurne

Het stadsbestuur van Veurne wenst het toeristisch onthaal in het Landhuis te vernieuwen en uit te breiden met een interactief luik over Veurne en omgeving. Doel is om de bezoeker aan te zetten tot het verkennen van stad en streek. De voormalige archiefruimte in het Landhuis zal dienst doen als toeristisch bezoekerscentrum. Westtoer heeft meegewerkt aan het opstellen van de lastenboeken en zetelde in de jury bij het kiezen van het ontwerp bureau. Uiteindelijk kreeg ontwerp bureau Bailleul de opdracht om een multimediale presentatie te ontwerpen. Het bezoekerscentrum zal openen bij het begin van het toeristisch seizoen 2011.

Provinciedomein Palingbeek gemeten

Om de bezoekersstroom in provinciale domeinen op een permanente manier te volgen en de bezoekers te identificeren heeft Westtoer een onderzoeksmethode ontwikkeld, die voor het eerst wordt toegepast in de Palingbeek. De methode is opgebouwd uit een continu meetsysteem en een intensieve bevraging van de bezoekers. Op die manier zullen beleidsmakers gefundeerde beleidskeuzes kunnen maken. Eerder heeft Westtoer al een permanent meetsysteem opgezet voor de 3 fietsnetwerken van de Provincie. Het onderzoek in de Palingbeek loopt nog tot april 2011. De eerste resultaten worden verwacht tegen de zomer van 2011.

BRUGSE OMMELAND

Recordeditie van de Davidsfonds Zomerzoektocht

De vierentwintigste editie van de Davidsfonds Zomerzoektocht ging dit jaar door in Tielt en omgeving. Maar liefst 25.000 deelnemers kwamen erop af, waardoor het de meest succesvolle editie ooit werd. Het Davidsfonds bracht ter gelegenheid van de Zomerzoektocht ook een gids uit over het Brugse Ommeland.

Inspiratiemagazine met voordeelbonnen

'Genieten in het Brugse Ommeland 2010' is de tweede editie van het inspiratiemagazine over de regio. De bezienswaardigheden en recreatieve troeven komen aan bod via reportages en sfeerbeelden. Omwille van het groter bereik werden de voordeelbonnen van de 'Voordeelpas 2009' geïntegreerd in het magazine.

Ommetoertjes langs het Brugse Ommeland

In 2010 werd met succes gestart met de 'Ommetoertjes' van het Brugse Ommeland. Elke derde zondag van de maand, van maart tot december, neemt een streekkenner de deelnemers mee naar bijzondere plekken. Streekproevertjes maken de fiets- en wandeltochten helemaal af.

Vensters op het landschap

Om de tiende verjaardag van het Regionaal Landschap Houtland te vieren heeft de regiowerking Brugse Ommeland samen met het Regionaal Landschap de 49 kilometer lange fietsroute 'Vensters op het Landschap' uitgestippeld. Onderweg gluur je door stalen vensters naar typische landschappen. Op de vensters heeft dichter Geert De Kockere een 'li-tenatuurtje' gebrand, een kort gedichtje dat het landschapsthema begeleidt.

Restyling website en nieuwsbrieven

De website en de digitale nieuwsbrieven van het Brugse Ommeland werden in het najaar in een nieuw kleedje gestoken. De nieuwe stijl geeft de website en nieuwsbrieven een hedendaagse look & feel die aansluit bij het inspiratiemagazine 'Genieten in het Brugse Ommeland'. De nieuwsbrieven kregen een frisgroene kleur en nieuwe beelden. Ook de website werd aan de nieuwe stijl aangepast.

Het Tielts Plateau op de kaart

Voor het Leaderproject 'Toeristisch-recreatieve valorisatie van het Tielts Plateau' hebben Westtoer en 8 gemeenten de handen in elkaar geslagen. Het project moet de Tielts regio toeristisch en recreatief beter op de kaart zetten.

Eén van de strategische acties is het organiseren van evenementen, zoals al gebeurde met de Davidsfonds Zomerzoektocht. Ook rond het ondersteunen, informeren, inspireren en motiveren van kleinschalige logies werden initiatieven genomen. Logiesuitbaters werden dit voorjaar uitgenodigd naar 4 infosessies: 'Logiesdecreet in de praktijk', 'Studie-uitstap Best Practices', 'Starten met logies' en 'Daguitstap hoeveproducenten'.

Verder werd gewerkt aan een structureel en kwalitatief overleg met de gemeenten en lokale partners en tussen gemeenten onderling. Per gemeente werd tevens gestart met de uitwerking van een belevingsarrangement voor groepen. Het arrangement moet het culturele, natuurlijke en culinaire aanbod van elke gemeente in de verf zetten.

Bezoekerscentrum pater Ferdinand Verbiest

Op 2 april werd het bezoekerscentrum Ferdinand Verbiest, in het oude stadhuis van Pittem, feestelijk geopend. In het bezoekerscentrum wordt het verhaal rond de Pittemse pater op een hedendaagse manier gebracht. De jezuïet drukte in de 17de eeuw als missionaris zijn stempel op de wetenschap en de geschiedenis van China.

Het bezoekerscentrum is daarnaast ook een infopunt voor Pittem, de onmiddellijke omgeving en de regio van het Brugse Ommeland. Het is gelegen aan één van de fietsinrijpunten op het fietsnetwerk.

Op de uitreiking van de Westtoer-prijs Fernand Peuteman werd het bezoekerscentrum bekroond met de Innovatie-/creativiteitsprijs.

Vrijgeweedwandelaroute

De 12 km lange route verkent het historische Vrijgeweed vanuit Baliebrugge (Oostkamp). Via landelijke wegen, onverharde dreven en langs witte hoeses brengt het parcours de wandelaar naar het grondgebied van Zwevezele (Wingene).

Wandelen langs knooppunten in Bulskampveld

Het provinciegrensoverschrijdende wandelnetwerk 'Bulskampveld' strekt zich uit over de gemeenten Oostkamp, Wingene, Beernem, Ruiselede en Aalter. Het knooppuntennetwerk wordt getypeerd door een grote diversiteit aan landschappen, waarin uitgestrekte bossen, kaarsrechte dreven en open graasweiden overheersen. Ruim 150 kilometer overwegend onverharde paden liggen er open voor de recreant. Wandelaars kunnen er niet alleen genieten van een waardevolle fauna en flora. Met de talrijke kastelen, het religieus erfgoed, het zendstation en de gemeenschapsinstelling De Zande krijgen ze ook een stevige portie cultuurhistorie voorgeschoteld.

Fietsen tussen zoet en zout water

Deze tocht verkent het vlakke polderland ten noorden van Brugge. De streek was eeuwenlang de speelbal van de zee, maar het water bracht ook rijkdom voor de regio. De route brengt de fietser langs natuurgebieden, historische sites en het witte dorp Lissewege.

Recreatieve gebiedsvisie Brugse rand

In opdracht van de Provincie West-Vlaanderen maakte Westtoer in 2009 een recreatievisie op voor het ruime Bulskampveld. In 2010 volgde als tweede luik een recreatieve gebiedsvisie voor de Brugse rand. De studie inventariseert het recreatieve aanbod in de groene gordel rond Brugge en detecteert de belangrijkste probleemvelden en uitdagingen. Op basis daarvan werden voorstellen geformuleerd voor de ontwikkeling van een groen-blauw netwerk in de regio, voor de verdere uitbouw van de twee grootste groenkernen (het stadsrandbos Beisbroek/Tudor/Tillegem en het domein Male/Ryckevelde) en voor de optimalisatie van de routegebonden recreatievoorzieningen. Ook inzake waterrecreatie, recreatief onthaal en logiesvoorzieningen werden aanbevelingen gedaan.

COLOFON

Colofon

Eindredactie: Stefaan Gheysen, Magda Monballyu, Philippe Lefebvre, Lieven Verdonck, Danielle Van de Vijver

Coördinatie: Danielle Van de Vijver en Elke Lemaire

Opmaak: Nele Vandepitte, Westtoer

Rewriting: Kla-4

Druk: New Goff

Fotografie: Westtoer, Daniel de Kievieth, Layla Aerts, Carlo Verfaille, Michel Decler, Sonja Lafosse, Jean Godecharle, Toerisme Kortrijk,

Toerisme Leiestreek, VVV Scheldestreek, B.ad, Jan Darthet, Johan De Meester en Woosha.

Verantwoordelijke uitgever: Westtoer apb, Koning Albert-I laan 120, 8200 Sint-Michiels (Brugge)

WD/3029/2010/68

Met dank aan alle medewerkers van Westtoer die hebben bijgedragen tot de realisatie van dit jaarverslag.

Koning Albert I-Laan 120 · 8200 Sint-Michiels (Brugge)

T +32 50 30 55 00 · F +32 50 30 55 90

info@westtoer.be · www.westtoer.be

Nuttige adressen

REGIOWERKING TOERISME KUST

Koning Albert I-Laan 120

8200 Sint-Michiels (Brugge)

T +32 50 30 55 00

F +32 50 30 55 95

dekust@westtoer.be

www.dekust.be

REGIOWERKING TOERISME LEIESTREEK VZW

Huis van de Streek Zuid-West-Vlaanderen

Doorniksesteenweg 218

8500 Kortrijk

T +32 56 24 99 95

F +32 56 24 99 90

toerismeleiestreek@westtoer.be

www.toerisme-leiestreek.be

PROVINCIEHUIS BOEVERBOS

Koning Leopold III-Laan 41

8200 Sint-Andries (Brugge)

T +32 50 40 31 11

F +32 50 40 31 00

REGIOWERKING TOERISME BRUGSE OMMELAND

Koning Albert I-Laan 120

8200 Sint-Michiels (Brugge)

T +32 50 30 55 00

F +32 50 30 55 92

brugseommelaland@westtoer.be

www.brugseommelaland.be

REGIOWERKING TOERISME WESTHOEK

Esenkasteel

Woumenweg 100

8600 Diksmuide

T +32 51 51 93 43

F +32 51 51 93 51

toerismewesthoek@westtoer.be

www.toerismewesthoek.be

PROVINCIAAL INFORMATIECENTRUM TOLHUIS

Jan Van Eyckplein 2

8000 Brugge

T 0800 20 021

provincie@west-vlaanderen.be

